

LINDE

«Als de arbeidsmarkt van gisteren niet die van **morgen is**»

De arbeidsmarkt in Nederland verandert. *De kijk op werk is anders dan voorheen en steeds meer professionals vestigen zich als zelfstandig ondernemer. FNV Zelfstandigen verandert mee. En ook het overkoepelend orgaan, FNV, gaat mee in de ontwikkeling. Met Linde Gonggrijp, directeur van FNV Zelfstandigen, praten we over de nabije toekomst.* **DOOR MARGOT BOUWENS**

GONGGRIJP

«Toegang tot betaalbare pensioen- en arbeidsongeschiktheidsregelingen krijg je als individu niet voor elkaar. Ook de discussie over fictief dienstverband win je niet in je eentje. Dat lukt alleen als je samen optrekt»

WAT VERANDERT ER OP DE ARBEIDSMARKT?

“Er is een stille revolutie gaande. De veranderingen op de arbeidsmarkt zijn onomkeerbaar en gaan veel sneller dan voorzien. Een derde deel van de beroepsbevolking werkt tegenwoordig vanuit een andere rol

dan het traditionele werknemerschap. En deze groep wordt steeds groter. Er ontstaat meer diversiteit door bijvoorbeeld (wisselende) samenwerkingsverbanden, verschillende contractvormen, waar gewerkt wordt en hoe gewerkt wordt. Mensen maken steeds meer keuzen in relatie tot hun vak dan in relatie tot hun baan. De toename van het aantal zelfstandig ondernemers heeft bovendien invloed op de groep werkers in vaste dienst. Om zich heen zien zij steeds vaker de voordelen van het zelfstandig ondernemerschap, zoals flexibiliteit en invloed op de manier waarop zij hun werk doen.”

DE WEG NAAR DE NIEUWE VAKBEWEGING

De huidige Federatie Nederlandse Vakbeweging (FNV) bestaat uit 19 zelfstandig opererende vakorganisaties, waar FNV Zelfstandigen deel van uit maakt.

De vakcentrale FNV coördineert en regelt zaken die boven de afzonderlijke vakorganisaties uitstijgen. Binnen de vakbeweging bestaat veel spanning over belangrijke vraagstukken zoals de pensioenen en het ontslagrecht. Dit heeft ertoe geleid dat in december 2011 is besloten de FNV in zijn huidige vorm op te heffen. Jette Klijnsma is gevraagd de commissie te leiden die De Nieuwe Vakbeweging (DNV) gaat vormgeven. Klijnsma wordt daarbij terzijde gestaan door vier kwartiermakers – een kwartiermaker is iemand die belast is met de voorbereiding. Alle kwartiermakers zijn actief geweest binnen een vakbond, zowel binnen als buiten de FNV.

DNV heeft als ambitie een bijdrage te leveren aan het vermogen van mensen zich in en door hun werk te ontwikkelen tot vrije, onafhankelijke individuen. Nieuwe groepen moeten worden aangesproken, zoals zelfstandigen en flexwerkers. Binnen DNV zijn autonome, beroepsgerichte vakorganisaties actief. Hoewel veel nog onduidelijk is, is wel al afgesproken dat mensen rechtstreeks lid kunnen worden van DNV. Maar ze kunnen ook lid worden van een van de vakorganisaties. Overigens is DNV een werktitel, ook over de naam wordt nog nagedacht. Naar verwachting wordt DNV op 23 juni 2012 tijdens een congres opgericht. Klijnsma wil voor zij op 1 mei aanstaande met voorstellen komt, haar oor te luisteren leggen bij iedereen die zich betrokken voelt bij de vakbeweging.

Op www.kwartiermakersvakbeweging.nl zijn de laatste vorderingen te volgen.

Iedereen wordt van harte genodigd daarop te reageren.

Dat kan via contact@kwartiermakersvakbeweging.nl.

WELKE HAKEN EN OGEN ZIET U?

“Elke zelfstandig ondernemer weet dat de bestaande wet- en regelgeving, de toegang tot scholingsfaciliteiten, et cetera, niet zijn afgestemd op hun situatie. Daar is nog een flinke slag te slaan. Maar ook de markt past zich onvoldoende aan. Neem bijvoorbeeld de huizenmarkt, er is geen starter die een hypotheek krijgt. Ondanks de groeiende groep zelfstandig ondernemers passen banken en verzekeraars zich veel te weinig aan. Waarom worden er sowieso niet veel meer producten ontwikkeld die afgestemd zijn op de wensen en behoeften van zelfstandig ondernemers?”

WELKE CONCRETE ROL VERVULT FNV ZELFSTANDIGEN?

“Toegang krijgen tot betaalbare pensioen- en arbeidsongeschiktheidsregelingen en scholingsfaciliteiten krijg je als individu niet voor elkaar. Ook de discussie over fictief dienstverband ga je in je eentje niet winnen. Dat lukt alleen als je samen optrekt. Naast krachtenbundeling, belangenbehartiging en verbin-

FOTO: FRANKVANDERBURG

ding zoeken met andere (markt)partijen, organiseert FNV Zelfstandigen met een aantal partners een conferentie over flexibiliteit en (sociale) zekerheid. Er wordt dan ingegaan op vragen als: hoe kun je die arbeidsmarkt 2.0 faciliteren? We willen met anderen werken aan een integrale visie daarop. Het gaat dan niet alleen over pensioenen, het gaat dan over veel meer.

Een ander belangrijk thema binnen FNV Zelfstandigen is samenwerken. Niet alleen om een klus te klaren, maar ook om acquisitiekracht te vergroten, om in samenspraak te investeren in kennis, om samen producten te ontwikkelen en te innoveren of voor de fun en de inspiratie. We faciliteren dat met bijeenkomsten en sinds kort ook met een online ledenplatform. Dit platform biedt naast netwerktools en een social CRM (customer relationship management) ook een marktplaats voor vraag en aanbod.”

EN DE VAKBEWEGING IN HAAR GEHEEL?

“Als de arbeidsmarkt van gisteren niet die van morgen is, moet je nadenken over hoe je relevant blijft. De kwartiermakers (zie *kader*) denken na over hoe FNV vorm kan geven aan de veranderende arbeidsmarkt en aan de steeds grotere diversiteit van jong/oud, m/v, flexwerker/vaste dienst, et cetera. We kunnen niet alleen vasthouden aan verworven rechten. Bij De Nieuwe Vakbeweging hoort ondernemerschap. En ondernemerschap is precies wat de leden van FNV Zelfstandigen kenmerkt. Ondernemerschap zit in ons DNA. In de discussie rondom De Nieuwe Vakbeweging houden we daarom vast aan ondernemerschap. Daarnaast is het zichtbaar maken van de diversiteit op de arbeidsmarkt en de vragen en thema's die

daarbij horen, een onderwerp dat hoog op ons prioriteitenlijstje staat. Een ander punt dat ook hoog op ons lijstje staat is dat er binnen FNV meer samengewerkt wordt. Dat we een platform bieden waar zelfstandig ondernemers terecht kunnen. Een zelfstandig werkende bouwvakker heeft andere vakgerelateerde vragen dan een zelfstandig werkende projectsecretaresse. Naast vragen over het vak zijn er vragen over het ondernemen, voor beide moet ruimte zijn.”